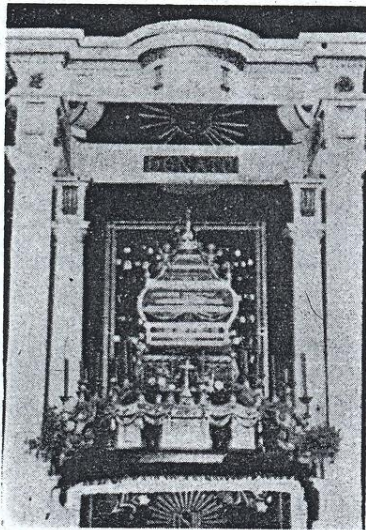

Svātō Donota mūcekļa relikvijas Krōslovā

Svātō Donota oltors

18. g. s. Krōslovas grafs Konstantins-Ludvigs Platers gribēja panōkt, lai Latgolas veiskups sēdekli nu Daugovpiļš pōrcaltu uz Krōslovu, kōpēc Krōslovā kūka bazneicēnas vītā uzcēle ļūti skaistu un lelu myura bazneicu ar 11 oltorim un mōju veiskupa rezidencei (1755. g. — 1767. g.). Šei bazneica pastōv vēl šudīp. 1768. godā Svātais Tāvs ar specialu bullu apstypriņōja Latgolas (Inflantijas) diocezes sēdekli Krōslovā, bet dzeivē tū naizvede, jo jau 1772. godā Latgola nōce zam Krīvijas un ōtri vin Latgolas diecezi ikļōve Mohilevas diecezē. Tai šys grafu Plateru nūdūms napīsapiļdeja, tūmār Krōslovā beja apsamatuši mūki lazaristi-misionari un goreigais seminars, kas pastōvēja 85 godi un deve 253 prīsterus, kas nese svēteibu na tikai Krōslovai un vysai Latgolai, bet ari pōrejai Latvijai, Pūlijai un Krīvijai.

Runojūt par Krōslovas bazneicu un jōs nūzeimi tyvōkā un tōļōkā apkōrtnē, ir seviški jōizceļ sv. Donota mūcekļa relikvijas, kas pīvalk ļūti daudz svātceļōtōju, tai Krōslovu padorūt par ūtrū lelōkū svātceļōjumu vītu Latgolā tyulen pēc Aglyunas.

Pāvests Pijs VI atļōve nu sv. Laura katokombom izjemt sv. Donota relikvijas un nūvītōt tōs Krōslovā. Tur tōs pīnōce 1778. g. 9. septembrī. 1784. g. 14. septembrī Mohilevas archiveiskupa paleigs veiskups Jōns Benislavskis šos relikvijas pōrlyka jaunā stykla kasteitē un aizzeimūgōja. Sōkumā jōs atsaroda grafu Plateru piļš kapellā. 1786. g. 29. junijā jau mynātais veiskups sv. Donota relikvijas izjēme un pōrlyka trešā stykla kasteitē, un

tod tōs izstōdeja publiskai gūdynōšonai, bet šō svātō mūcekļa asni nu īpriķšejōs kūka kasteites pōrlyka stykla traukā. Uz Mohilevas metropolita Stanislava Siestrzenceviča reikōjumu veiskups Benislavskis sv. Donota relikvijas nu grafu Plateru kapellas pōrnese uz Krōslovas bazneicu un īvītōja Jezus Sirds oltorā. Nu šō laika Krōslovā sōkōs svātō Donota gūdynōšona, un uz turīni plyuda svātceļōtōji na tikai nu Latvijas, bet ari nu Pūlijas, Leitovas un Krīvijas. Kotru godu pirmajā svātdīnē pēc sv. Pītera un Pōvula svātkim Krōslovas bazneicā sōka reikōt lelas svineibas mūcekļam svātajam Donotam par gūdu. 1790. g. 16. aprīlī pāvests Pijs VI mynātū svineibu daleibņikim pīškeire īspēju īgyut piļneigas atlaidas. Ōtrā laikā sv. Donota relikvijas Krōslovā klīva ļūti slovonas, un lai jūs apskateišōna byutu īspējama lelajim svātceļōtōju pulkim, rōdōs vajadzeiba pēc plašōkas telpas jūs nūvītōšonai. Ar grafu Plateru atbolstu prezbiterija lobajā pusē pībyuvēja skaistu kapellu. 1818. g. 14. septembrī Mohilevas metropolita paleigveiskups Pōvuls Mozdzievskis sv. Donota relikvijas izjēme nu īpriķšejōs stykla kasteites, pōrlyka tōs jaunā kūka kasteitē un aizzeimūgōja. Sū kasteiti ar relikvijom īlyka nalelā stykla zarkofagā, un tō poša goda 24. septembrī nu Jezus Sirds oltora pōrnese uz jaunīsvēteitū kapellu. Tur tū nūvītōja kapellas vydā uz skaisti izgzeznōta oltora, kas atsarūn storp 4 stobim Sv. Donota relikviju pōrnesešonas dīnu Krōslovā parosti svinēja pirmajā svātdīnē pēc J. Marijas pīdzimšonas svātkim.

1941. g. 30. junijā, Padūmjū Krīvijas karaspākam atsakōpūt, boļševiki Krōslovas bazneicu aizdadzynōja. Laimeigā kōrtā tei vysa nasadaga, kaut gon ļūti cīte bazneicas jumts un grīsti, bet sv. Donota kapella 30. junijā nūdaga un reizē gōja būjā ari sv. Donota oltors un daudzōs votas, kas licynoj par breinumim, kaidi beja nūtykuši ar sv. Donota aizbīldņiceibu. Pēc guņsgrāka Krōslovas dekans Pīters Rudzeits un prof. Dr. Izidors Ancāns nūdagušōs kapellas drupōs salaseja sv. Donota kaulus un pōrnese tūs uz bazneicu. Tō poša goda septembrī, kod dekans P. Rudzeits bazneicu beja jau drusku atjaunōjis, sastdīnē pyrms pyrmos svātdīnes pēc J. Marijas pīdzimšonas svātkim pēc vesperem veiskups B. Sloskāns archiveiskupa Antonija Springoviča uzdavumā svineigajā procesijā sv. Donota relikvijas nu golvonō oltora pōrnese uz Jezus Sirds oltoru. Tai otkon sv. Donota relikvijas tyka nūdūtas publiskai gūdynōšonai. Tai kai 1941. godā, sakarā ar boļševiku atsakōpšonūs, svātō Donota svātki Krōslovā parostajā laikā jūlija mēnesī nūtik navarēja, tod lelas svineibas svātajam gar gūdu nūtyka septembra mēnesī, un tamōs pīsadaleja ļūti daudz cylvāku. Godu vālōk, 1942. g. septembrī, kod dekans P. Rudzeits ar draudzes lūcekļu atbolstu nūdagušōs kapellas vītā beja uzcēlis jaunu un iztaisejis nalelu skaistu zarkofagu sv. Donota relikvijom, nūtyka lelas svineibas šam svātajam par gūdu. Šamōs svineibōs archiveiskupu A. Springoviču pōrstōvēja veiskups B. Sloskāns, kas svineigajā procesijā sv. Donota relikvijas pōrnese nu

bazneicas Jezus Sirds oltora uz kapellu un nūvītōja tōs jaunajā zarkofagā. Taidā veidā sv. Donota relikvijas otkon tyka nūvītōtas sovā agrōkajā vitā sv. Donota kapellā. Ticeigī sovōs vajadzēibōs steidzās pi sv. Donota, lai jys tūs aizbyldynoj pi Vysu-vareigō Dīva.

Maņ, šūs riņdeņu raksteitōjam, beja izdeveiba pīsadaleit sv. Donota relikviu pōrnesšonā un nūvītōšonā, asistēt svineigajā procesijā un svineigajūs dīvkolpōjumūs kai 1941. godā, tai ari 1942. g. septembrī. Lai vyss tys naizgaistu nu atmiņas un byutu zynoms tim, kam nabeja izdeveibas Krōslovā byut, nūlēmu šitū uzraksteit un publicēt katōļu presē. Reizē gribu atzeimēt, ka boļševiki Krōslovā 1941. g. 30. junijā nūslapkavōja 2 prīsterus — Vitoldu Paškeviču un Sigismundu Tabore un zakristianu Vilmanu.

Krōslova pādejūs godu symtūs pīredzēja na tikai Latgolas kulturas strauju uzplaukumu, bet ari 20. godu symta kulturas graušonu un slapkavōšonu nu tim, kas sludynoj mīru un sūla vyslaimeigōkū un prīceigōkū dzeivi.

Dīvs, pašorgoj Krōslovu nu pūsteišonom, kaidas jei pīredzēja 1941. g. 30. junijā!

BAZNEICKUNGA K. DOVGIALOVIČA PĪMINAS ROKSTA POPYLDYNŌJUMS

1905. godā nūtykušō revolucija sajauce ļaudim prōtus, ka tagad var vysu dareit. Tai tod: nu muižas mežim kūkus cērst, un bolkas mōjōs vest, jo byuvkūku tryukums ļaudim patiši beja ļūti sōpeigs.

Meža sorgi nūvārōjuši, mežu nakōrteigu cēršonu, par tū ziņōja muižai. Vorkovas muižas pōrvaldniks, likās R., pīprasēja „malnu sotni“ resp. dragunu vīneibu mynātū nakōrteibu nūvērsšonai. Tod tys nūzeimōja, ka draguni pērs ļaudis ar peickom, leidz ašņam. Šōs ziņas sasnēdze b-gu K. Dovgialoviču un tyvōkā svātdīnā ļaudis tyka nu ambonas styprī breidynōti, pats drūsmeigi devēs uz muižu nūskaidrēt situaciju, un jo byutu ispējams, ari tū likvidēt labvēleigā gorā.

Tys ari nūtyka, un nōkušā svātdīnā, otkon tyka ļaudim ziņōts, ka meža izvedējim jōisarūn muižā labprōteigi samoksōt par izdareitu škodī un izleigt labprōteigi. Pēc šō tyka ari pīpraseita dragunu atsaukšona un ļauds pasorgōti nu ašņaina pērīņa. Tōpēc vorkovīši ari šudiņ ar pateiceibu aterās b-gu K. Dovgialoviču, par tik drūsmeigu sūli tymūs laikūs un draudzes aizsorgōšonu.

Bej. bazneickunga K. Dovgialoviča ministrants.

Ontōns Kokars

DZEIVES DRAUGAM

Tovs gaišais tāls, kai glōžainā kolnā
Maņ apbūrtai pōsoku princesei leidzeigs,
Sirdī inesi kvālūsu ilgu
Un dvēseli dziļumūs aizkustynōji.
Kai trauksmaini zidūņa vēji
Jaunai dzeiveibai mūdynūt dobu,
Tovu jyutu otvoru rauti
Uz lyupom maņ sakōpe vōrdi:
Mes sadaram kūpā
Ceļš kūpejs myus ejams,
Leidz dzeives vokoram
Sauļrītam vālam ...
Tu ēukstēji ...
Uz lyupom palyka — jā,
Kai soldōkais rudīņa auglis;
Kam snidzūs un liksmōdams plyuču.
Mes dzeives zidūņa reibumā soldā
Kolom nōkūtnes planus,
Tu svāti sūlēji latgaļu ciltei
Kolpōt, palikt tōs uztycāms sorgs.

Ontōns Kokars

LATGOLAI

Prōts namirā zudušam atmiņōs smēldz
Sirds ašņoj un dziļumūs sōp,
Kai kvālušas ūgles kōp osoras acīs
Dyurē sasavalk tūlnainī pērsti.
Syurst acis un pagurst tōlajā skotā,
Zeme ir sveša zam kōjom kū mynu;
Tūmār uz lyupom nasatrikts dzeivs
Palik dzimtnes vōrds — Latgola tovs.

Ontōns Kokars

BĀRNA ACIS

Bārna skaidrajom acim
Leidzeigs dabasu spūzums,
Dōvona cilvēces sardzei —
Dīva izradzāta.
Lidoj engeļu spōrnim
Izsēj gaišuma līsmi,
Isylđa vocōku sirdīs
Cereibu nōkūtnei dūd.

Ontōns Kokars

CEDELGHEMA

Eršku vaiņuks varūnim peits
Breiveibai aplauzti spōrni,
Sōpeigu nūpyutu pylns
Pyldots tim liktiņa kauss.
Vysapkōrt žūgi ar dzalūnim osim
Baraku ryndom nav gola,
Kaidis nūrīt vokors, taidis atāust reits
Tryukumā pagurst, soltumā lūcekli treis.
Vaidu sappūs pa dzimtni kleistūt
Myruši varūni, cimūs pi dzeivajim nōk,
Uzsōktū ceīņu izturēt sauc —
Izlitam ašņam napalikēt veļti.

Gyustā, 1945. g. novembrī.